

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ CENTRA ZA MIR, NENASILJE I LJUDSKA PRAVA – OSIJEK ZA 2019. GODINU

1. Programska postignuća

I. PROMOCIJA I ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA

I) Projekt „Besplatna pravna pomoć za građane Osječko-baranjske županije“

Cilj projekta „Besplatna pravna pomoć za građane Osječko-baranjske županije“ je poboljšanje uravnotežene teritorijalne dostupnosti i osiguranje pružanja primarne pravne pomoći osjetljivim društvenim skupinama na tri lokacije u Osječko-baranjskoj županiji.

Projekt se provodi na tri lokacije u Osječko-baranjskoj županiji – Osijek u uredu Centra svakog radnog dana, jednom tjedno u Belom Manastiru (u udruzi Oaza) i u Dardi (u uredu Crvenog križa Darda).

Izravni korisnici projekta su pripadnici nacionalnih manjina – posebice Romi s područja Baranje, žrtve obiteljskog nasilja, osobe s invaliditetom i ostale društvene skupine kao što su djeca, nezaposleni, umirovljenici, korisnici prava u sustavu socijalne skrbi, stranci.

Neizravni korisnici projekta su uži i širi članovi obitelji korisnika, susjedi, prijatelji, sugrađani, sumještani.

U razdoblju od 01. siječnja 2019. godine do 31.prosinca 2019. godine odrđene su sljedeće aktivnosti i postignuti sljedeći rezultati:

- Od ukupno 505 korisnika, 302 su ženskog spola i 203 muškog spola.
- U 2019. godini zabilježili smo veći broj korisnika u dobnoj skupini od 60 do 70 godina (177 ili 35,04 %), od 50-60 (120 ili 23,76%), od 40-50 (76 ili 15,04%), od 20-40 (62 ili 12,27%), te 47 stranka čija nam je dob nepoznata.
- Najveći broj korisnika je u statusu socijalne skrbi (159 ili 31,5 %) umirovljenici (126 ili 24,9%), potom slijede nezaposleni (104 ili 20,6%), zaposleni s minimalnom plaćom ili koji ne primaju plaću (65 ili 12,9 %), beskućnici (9 ili 1,8 %) te za 51 stranku nemamo informaciju o statusu.
- Zabilježili smo obraćanje pripadnika romske nacionalne manjine (koji su se tako izjasnili, 113 ili 22,37%), te jedna osoba iz Iraka kojoj je odobrena supsidijarna zaštita.
- Najveći broj zabilježenih slučajeva je u području upravnog prava – ostvarivanje prava u sustavu socijalne skrbi, stambeno zbrinjavanje i otkup stanova izvan područja posebne državne skrbi, mirovinsko osiguranje, zamolbe za jednokratnu novčanu pomoć jedinica lokalne i regionalne samouprave, zahtjevi za odobravanje sekundarne pravne pomoći i sl. (115 ili 22,77%) od ukupnog broja korisnika. Iz područja mirovinskog i zdravstvenog osiguranja zabilježili smo 38 slučajeva (7,52%) a iz obiteljskog prava (razvod braka, prestanak izvanbračne zajednice, određivanje roditeljske skrbi, uzdržavanja) zabilježili smo 86 slučajeva (17,02%). Iz statusnog prava zabilježili smo ukupno 33 slučaja (6,53 %).
- 82 (16,23%) korisnika nam se obratilo vezano za ostvarivanje prava u sustavu socijalne skrbi (jednokratna novčana pomoć, zajamčena minimalna novčana naknada, pomoć u kući) kojima smo pružili pravnu pomoć putem pravnih savjeta te pisanjem podnesaka. Korisnicima smo ispunjavali zahtjeve za gore navedena prava u sustavu socijalne skrbi nadležnim Centrima za socijalnu skrb, te smo sastavljali žalbe protiv rješenja CZSS kojima je zahtjev korisnika odbijen. Budući nisu poštivani rokovi prilikom rješavanja drugostupanjskih predmeta po podnesenim žalbama, korisnicima smo sastavljali i požurnice zbog nepoštivanja rokova pri rješavanju predmeta upravne naravi. Strankama koje su se nalaze u teškoj materijalnoj i

životnoj situaciji sastavljali smo zamolbe za uvećanu jednokratnu naknadu sukladno čl. 49. Zakona o socijalnoj skrbi.

Naša postupanja u navedenim predmetima, rezultirala su sa 80 riješena predmeta, dok su 2 predmeta u tijeku rješavanja. Na taj način smo pomogli u ostvarivanju pojedinačnih prava korisnika ovih skupina čime smo doprinijeli poboljšanju njihovog ekonomskog položaja i kvaliteti njihova života.

Posebno smo radili na ishođenju jednokratnih novčanih pomoći od Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb Osječko baranjske županije, koja se tražila za kupnju drva za ogrjev. Zahtjeve su podnosili kako korisnici iz Osijeka, bliže okolice, tako i korisnici s područja Baranje. Osim za ogrjev, jednokratna novčana pomoć je tražena i za kupnju lijekova, kod korisnika koji su, zbog bolesti, prisiljeni kupovati lijekove, koje ne pokrivaju sredstava HZZO.

- Obradili smo 33 (6,53%) predmeta stambenog zbrinjavanja bivših nositelja stanarskih prava. Početkom 2019. zabilježili smo nekoliko slučajeva stranaka koje su primile pismene obavijesti Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje, u kojima ih se poziva da vrate ključeve stana zbog nekorištenja istih, ili da izvijeste Ispostavu u Osijeku o načinu korištenja. Strankama smo pomogli napisati odgovore i pojašnjena o načinu korištenja stanova. Osim toga, zabilježili smo nekoliko slučajeva stranaka koje su zbog nedostatka finansijskih sredstava privremeno odustali od otkupa stana. Osim toga stranke korisnike zanima kada će biti snižene cijene otkupa navedenih stanova jer su one i dalje nerealno visoke.
- I dalje zaprimamo najveći broj upita stranaka vezanih uz otkup stanova. Stranke prvenstveno zanima da li se i kada će se sniziti cijena otkupa.
- Zabilježili smo 4 upita stranaka vezano uz ostvarivanje prava na stjecanje međunarodne zaštite sukladno Zakonu o međunarodnoj i supsidijarnoj zaštiti.
- Obradili smo 31 (6,14%) predmet iz mirovinskog prava i 7 (1,39%) predmeta iz zdravstvenih prava. Pomogli smo strankama pisati zamolbe za otpis duga na ime doprinosa za zdravstveno osiguranje.
- Posebno ističemo veliki broj upita stranaka vezano uz obiteljsko pravo i to: postupci razvoda braka, uzdržavanja djece, uzdržavanja bračnog druga, podjelu bračne stečevine. U navedenim slučajevima strankama pomažemo podnijeti zahtjeve za odobravanje korištenja besplatne pravne pomoći nadležnom uredu državne uprave. Uočili smo veliki problem korisnika kod pronalazaka odvjetnika koji bi ih zastupali. Naime, praksa ureda državne uprave u OBŽ-u je da od stranaka zatraži da im dostave odvjetničku suglasnost za zastupanje u konkretnom predmetu, te im onda izdaju rješenje o odobravanju besplatne pravne pomoći. Ovo predstavlja veliki problem strankama s područja Baranje budući ondje djeluje svega 4 odvjetnika od kojih jedan trenutno ne radi (bolovanje). Osim toga, odvjetnici su preopterećeni poslom i ne mogu primiti sve stranke. Strankama predstavlja dodatni trošak odlazak u Osijek i pronalazak odvjetnika.
- Također smo zabilježili povećan broj predmeta iz područja ovršnog prava i otpisa dugova 57 (11,28%).

Članovi Savjeta za razvoj civilnoga društva su 13.svibnja 2019. godine izabrali predstavnicu naše organizacije Nataliju Havelku za članicu Radne skupine za praćenje provedbe Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2022. godine. Prvi sastanak održan je u Zagrebu 29.05.2019. u Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina. Na sastanku se raspravljalo o Nacrtu Izvješća o provedbi Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije 2017.-2022. godine, koje se odnosi na 2017. i 2018.-godine. Vezano uz Nacrt izvješća o provedbi Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2022. godine istakli smo da smo zadovoljni učinjenim od strane Vladinog ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u procesu prikupljanja i objedinjavanja podataka za navedeni izvještaj. Što se tiče provedbe mjera utvrđenih Akcijskim planom za borbu protiv diskriminacije, od ukupno 75 mjera 61 se provela ili provodi (81,3%) dok se 14 mjera ne provode, djelomično provode ili nema podataka o provedbi (18,67%). Posebno nam je zabrinjavajući podatak što za čak 7 mjera nositelj ili sunositelj mjere nije dostavio informacije o provedbi mjere, niti nakon nekoliko požurnica, iako je u Planu jasno određeno da su nositelji mjera obvezni do 15. ožujka dostaviti Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina izvješća o provedenim mjerama u prethodnoj godini. U Nacrtu izvješća nismo uočili za koje mjere nisu dostavljeni podaci. Naš prijedlog je da bio se u navedenim slučajevima u rubrici status mjere navede nisu dostavljeni podaci o provedbi ili slično. Također smo predložili da se u navedenim slučajevima kontaktiraju sunositelji, ukoliko su oni navedeni.

Održan je samo jedan sastanak ove radne skupine tijekom 2019. godine.

Predstavnica naše organizacije Natalija Havelka izabrana je za voditeljicu Županijskog tima za sprečavanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji Osječko-baranjske županije, dok je za zamjenicu izabrana Tijana Vidaković (Centar za socijalnu skrb Osijek), a za tajnicu Višnja Mioč (MUP). Županijski tim obavlja sljedeće poslove:

- međuresornom suradnjom unapređuje sustav zaštite od nasilja nad ženama i nasilja u obitelji u lokalnoj zajednici čime daje doprinos prevenciji novih slučajeva nasilja
- donosi godišnji plan rada za tekuću godinu na prvom sastanku Županijskog tima u tekućoj godini i dostavlja ga na znanje Nacionalnom timu
- sudjeluje u programima zajedničke izobrazbe te preventivnim aktivnostima u cilju suzbijanja nasilja nad ženama i nasilja u obitelji i postupanja u kazneno/obiteljsko pravnoj zaštiti
- vodi evidencije o svojim aktivnostima
- usvaja izvješće o radu za prethodnu godinu te ga najkasnije do 1. ožujka tekuće godine podnosi Nacionalnom timu.

Na drugom sastanku raspravljen je i donesen Plana rada za 2019. godinu, budući je sukladno Poslovniku o radu Nacionalnog i županijskih timova za sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (čl. 4. st. 1. t. 2) propisano da županijski timovi na prvom sastanku doneose godišnji plan rada za tekuću godinu i isti dostavljaju na znanje Nacionalnom timu.

II. SUOČAVANJE S PROŠLOSTI

I) Monitoring suđenja za ratne zločine – regionalna suradnja

Dana 15.12.2019.g provedbu projekta „Monitoring suđenja za ratne zločine – regionalna suradnja“, UNDP-ovog Regionalnog projekta o ratnim zločinima (RWC).

Projektom želimo doprinijeti procesima suočavanja s prošlošću, posebice u odnosu na pravnu i drugu potporu žrtvama u odnosu na ohrabrvanje žrtve na sudjelovanje u kaznenom postupku za ratne zločine, zagovaranju potreba i položaja žrtve u kaznenom postupku; zagovaranja nužnosti suradnje pravosudnih tijela u regiji na istraživanjima i procesuiranju ratnih zločina; zagovaranju nužnosti ubrzanog rada u regiji na potrazi za nestalim žrtvama; zagovaranju važnosti rada sa žrtvama silovanja, seksualnih zlostavljanja, mučenja kao radnjama izvršenja ratnog zločina.

III. KULTURA NENASILJA I IZGRADNJA MIRA

I) Nagrada za promicanje mirovstva, nenasilja i ljudskih prava „Krunoslav Sukić“

Svrha Nagrade je doprinos izgradnji održivog mira putem osnaživanja i povezivanja postojećih mirovnih kapaciteta te jačanja kulture mira i dijaloga.

Utemeljenjem mirovne nagrade - Nagrade za promociju mirovstva, nenasilja i ljudskih prava „Krunoslav Sukić“ i kontinuiranom dodjelom nagrade i priznanja kroz 11 godina pridonosimo vidljivosti solidarnog, dosljednog, posebno kreativnog i hrabrog djelovanja pojedinaca i pojedinki te građanskih inicijativa u sprječavanju nasilja, umanjivanju društvenih nepravdi te građenju demokratskog društva utemeljenog na kulturi nenasilja.

Provredbom ovogodišnjeg ciklusa – Nagrada 2019 uspjeli smo postići:

1. Održan je kontinuitet Nagrade kao relevantnog, uvaženog i prepoznatljivog društvenog priznanja koje promovira kulturu nenasilja, mirovstva, ljudskih prava i dijalog u Hrvatskoj i regiji.
2. Održan je kontinuitet Dijaloškog foruma Nagrade. Dijaloški forum mirovne Nagrade „Krunoslav Sukić“ održali smo kroz Okrugli stol koji je sadržavao dva dijela: I dio – A GDJE UČIMO O MIRU?, II dio – VJERA U DIJALOG. Sudionici su bili Tanja Jakovac i Antun Burić, OŠ. I. G. Kovačić Vrbovsko; Nebojša Zelić i Zoran Grozdanov, Centar za studije mira i konfliktova sveučilišta u Rijeci; Ana i Otto Raffai, RAND; Leila Relić Šehić, „Demo akademija“ Volonterskog centra Osijek; predstavnici lokalnih samouprava iz Osijeka, Vrbovskog i Delničke; Lana Jurman, Centar za mirovne studije, te Iva Zenzerović, Centar za mirovne studije.

Uručenje mirovne Nagrade i Priznanja „Krunoslav Sukić“ 2019. održano je 12. prosinca 2019. g. povodom Međunarodnog dana ljudskih prava, u svečanom foajeu Hrvatskog narodnog kazališta u Osijeku. Osim laureata te brojnih gostiju i prijatelja iz Hrvatske i regije koji su podržali ovogodišnje dobitnike i dobitnice, svečanoj ceremoniji su nazočili gospoda Žana Gamoš, zamjenica gradonačelnika Grada Osijeka, Nj.E. g. Roderick Richter, zamjenik veleposlanika Kraljevine Nizozemske, te gđa. Lora Vidović, pučka pravobraniteljica Republike Hrvatske.

Dobitnici mirovne Nagrade i priznanja „Krunoslav Sukić“ 2019. su: Božena (Božica) Ciboci (Nagrada), Inicijativa #spasime (Priznanje), Snježana Prijović-Samaržija (Priznanje), Centar za nenasilnu akciju (Priznanje), Marijana Mitrović (Priznanje posthumno), Hrvoje Klasić (KNJIGA GODINE za knjigu „Bijelo na crno“), Luka Tomac (KNJIGA GODINE za knjigu „Stories from the Front Lines of Climate Change – 1 °c rising“), Hrvoje Polan, Viktor Ivančić i Nemanja Stjepanović (KNJIGA GODINE za knjigu „Iza sedam logora: od zločina do kulture zločina“) Priznanje MIROTVORNA ŠKOLA 2019 dobole su Komercijalna i trgovačka škola Bjelovar i OŠ "Antuna i Stjepana Radića" Gunja.

II) Projekt „Mirotvorna škola“

Projekt „Mirotvorna škola“ podržan od strane Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku i zaklade Evans je dio programa MIR JE U NAŠIM RUKAMA – program MIROTVORNA ŠKOLA, koji je višegodišnji razvojni program koji podržava i promovira školu kao zajednicu koja na temeljima mirotvorstva, kulture nenasilja, solidarnosti i suradnje potiče društvenu uključenost mlađih – škola kao zajednica i škola u zajednici. U poslijeratnom i post-totalitarnom te na ideološkim osnovama podijeljenom društvu mirotvorstvo u obrazovnom kontekstu povezuje aktivno građanstvo sa stavovima, vrijednostima i umijećem nenasilnog djelovanja što prepoznajemo potencijalom održivog razvoja.

Tijekom 2019. godine provedene su slijedeće aktivnosti:

- CZM u suradnji sa 5 OCD-a iz Osijeka/Vukovara koje u svojoj misiji imaju izgradnju mira razvija i uspješno provodi 7-dnevni studijsko-edukativni posjet za učenike i nastavnike osnovnih i srednjih škola s temom MIR JE U NAŠIM RUKAMA. Radi se o nagradnoj studijskoj posjeti škole koja u godišnjem ciklusu Nagrade „Krunoslav Sukić“ osvoji Priznanje MIROTVORNA ŠKOLA – oblikovan je program koji sudionici ocjenjuju inspirativnim i osnažujućim; uspješno je provedena studijska posjeta za učenike i učitelje Srednje škole Delnice, Ekonomski škole Vukovar i Islamske gimnazije dr. Ahmeda Smajlovića.
- Partnerstvo na ovom projektu i razdoblju se održalo, utvrdilo i razvilo. Držimo to rezultatom zajedničkog planiranja projekta i koncepta škole za mirotvorstvo. Suradničke i partnerske organizacije s kojima radimo već duže vremena su MSvijet, ALD, Udruga Pobjede, Udruga Auxilium, Ekocentar Zlatna Greda, EDVU, Udruga Dokkica, VCO, TonniB video produkcija. Partnerstvo civilnog društva i lokalne samouprave: Gradovi Osijek, Delnice, Vrbovsko te općina Mrkopalj su potpisali Povelju za potporu i priznanje Forumu MIROTVORNA ŠKOLA.

IV. DEMOKRACIJA I RAZVOJ ZAJEDNICE

I) Projekt „Integracija državljana trećih zemalja putem urbanih partnerstva – INTEGRA“.

Centar za mir, nenasilje i ljudska prava – Osijek u partnerstvu s: Udruga za razvoj Sofija – Sofija, Bugarska, (vodeći partner) Zaklada RiskMonitor - Sofija, Bugarska, Centar za integraciju Prag - Prag, Češka, Istraživački centar za sigurnost i zločine – Italija, ETP-Slovakia - Košice, Slovačka od 01. siječnja 2018. godine do konca 2019. godine provodio dvogodišnji projekt „Integracija državljana trećih zemalja putem urbanih partnerstva – INTEGRA“ koji se financirao sredstvima Fonda za azil, migracije i integraciju Europske unije.

Projekt INTEGRA osmišljen je kako bi unaprijedio proces dugoročne integracije državljana trećih zemalja (DTZ) u 5 država članica EU (Bugarska, Hrvatska, Češka Republika, Italija i Slovačka), putem razmjene znanja i iskustava među gradovima. Projekt promovira duble uzajamno razumijevanje između migrantskih zajednica i društva domaćina, nasuprot sve raširenijem političkom diskursu naglašavanja sigurnosnih pitanja, koji prikazuje migrante i izbjeglice kao veliku sigurnosnu prijetnju u Europi.

Glavni ciljevi projekta INTEGRA su unaprjeđivanje kapaciteta lokalnih vlasti u 5 država članica EU radi razvoja i provedbe inicijativa za povećanim sudjelovanjem državljana trećih zemalja (DTZ) u društvenom i kulturnom životu, putem suradnje više dionika, poboljšanjem suradnje među gradovima i promicanjem širenja i razmjene prakse i politike između civilnog društva i javnih ustanova koje su ključni akteri za integraciju državljana trećih država te jačanjem kohezije zajednica i poboljšanjem javne percepcije migracije i razlicitosti kroz sudjelovanje državljana trećih zemalja u relevantnim savjetodavnim tijelima i sudjelovanje u svojstvu predstavnika na lokalnoj razini.

Projektni partneri žele utvrditi trenutačne i buduće izazove integracije i razviti konkretne akcije za rješavanje problema lokalne integracije. Glavni ishodi projekta INTEGRA uključuju uspostavljanje lokalnih i prekograničnih mreža, metodologija i alata koje dionici na lokalnoj razini mogu koristiti za uključivanje DTZ-a u građanske inicijative putem audita gradova, uključujući vježbe procjene politike i dokumentiranja, te za prepoznavanje prepreka i mogućnosti za integraciju DTZ-a (poseban je naglasak stavljen na urbanu sigurnost i sudjelovanje u kulturnim/društvenim aktivnostima).

Da bi integracija bila sveobuhvatna te da bi uistinu zaživjela, mora se osigurati razvoj nacionalnih integracijskih politika uz aktivno uključivanje lokalnih zajednica i podići svijest o ulozi lokalnih zajednica u procesu integracije. Provedbom ovog projekta planirali smo razviti, testirati i promovirati nove modele i alate za participativnu procjenu integracije gradova. U prvom kvartalu provedbe projekta razvijali smo i usuglašavali metodologiju za navedene modele i alate koju smo objedinili u Kompletu alata za audit integracije gradova.

Nakon što smo razvili alate krenuli smo u njihovo testiranje i to na primjeru naše lokalne zajednice – Grada Osijeka. Lokalna vlast, kao i ostali relevantni dionici, bili su otvoreni za dijalog i pripremu lokalne zajednice za prihvrat osoba koje dolaze. Također su svjesni potrebe za razvojem visokokvalitetne lokalne politike integracije koja će podupirati učinkovitu inkluziju i integraciju migranata i izbjeglica u lokalnu zajednicu. Najveći izazov za testiranje novih metoda i alata na primjeru naše lokalne zajednice bio je taj što trenutno u gradu Osijeku nema migranata niti izbjeglica, osim maloljetnika bez pratnje koji su smješteni su u Domu za odgoj djece i mladeži u Osijeku. Međutim, prema podacima koje nam je dostavio Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH, nacionalnog koordinativnog tijela za integraciju, Plan razmještaja osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita je u postupku izrade i Osijek je jedna od mogućih lokacija.

Bez obzira na navedene izazove, krenuli smo u testiranje naše metodologije. Najprije smo osnovali Lokalnu integracijsku grupu u koji su se aktivno uključili predstavnici Grada Osijeka (Romano Kristić,

procelnik Upravnog odjela za socijalnu zaštitu, umirovljenike i zdravstvo i njegova pomoćnica Gordana Stojanović te predstavnici nevladinih organizacija koje se bave pitanjima azila, migracija i integracije – Volonterski centar u Osijeku, Udruga Breza, te Crveni križ Osijek. Lokalna integracijska grupa sastavljena je od članova i članica izabranih organizacija s područja grada Osijeka, te predstavnika grada Osijeka u svrhu poboljšanja politike integracije na lokalnoj razini. Sljedeće aktivnosti koje smo proveli je da smo prema utvrđenoj metodologiji izradili desk research, proveli dvije fokus grupe, photovoice aktivnost i city walk aktivnost. O rezultatima provedenih aktivnosti i našim preporukama sačinili smo izvješće o integracijskom auditu Grada Osijek.

Nakon što smo izradili audit grada Osijeka održali smo radionicu integracijskog laboratorija „Izrada plana lokalne integracije državljanina trećih zemalja na području grada Osijeka“. Radionicu su su vodili doc.dr.sc. Goranka Lalić Novak s Katedre za upravnu znanost Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i doc.dr.sc. Teo Giljević s Katedre za upravnu znanost Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagreb a sudionici su bili predstavnici Grada Osijeka, regionalnog ureda Pučkog pravobranitelja, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, predstavnici Crvenog križa, organizacija civilnoga društva i vjerskih zajednica. Na radionici integracijskog laboratorija definirani su opći i specifični ciljevi u odabranim područjima (obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb; zapošljavanje i stanovanje; lokalni kapaciteti; sigurnost i podizanje svijesti građana) u dva moguća scenarija, mjere i pokazatelji postignuća te predložene aktivnosti za postizanje ciljeva i mjera integracije državljanina trećih zemalja u Gradu Osijeku. Na početku radionice je izrađena SWOT ANALIZA Grada Osijeka. Plan lokalne integracije u Gradu Osijeku pripremljen je prvenstveno kao potpora Gradu Osijeku u Republici Hrvatskoj u izradi gradske strategije i akcijskih planova za integraciju državljanina trećih zemalja.

- Tijekom 2019 godine na osnovi ovog plana provodili smo aktivnosti zagovaranja i podizanja svijesti o ovoj problematici na nacionalnoj razini.
- Također smo zajedno s našim EU partnerima sudjelovali na konferenciji u Bruxellesu -EU INTEGRA DAY - Sharing Challenges, Creating Solutions for Integration of Third-Country Nationals at Local Level) gdje smo okupili stručnjake s nacionalne, regionalne i EU razine, te javne službenike koji se bave migracijom i integracijom. Konferencija se održala 11.06.2019. godine u Europskom odboru regija. Uz predstavnike Centra za ,mir-Osijek na konferenciji su nazočili procelnik Upravnog odjela za socijalnu zaštitu, umirovljenike i zdravstvo Romano Kristić i gđa Gordana Stojanović – pomoćnica procelnika. Na Konferenciji smo zajedno s ostalim partnerima prezentirali dosadašnje rezultate projekta i aktivnosti naše offline i online kampanje za podizanje svijest. Također smo predstavili zajedničke preporuke – policy recommendations, i to preporuke za lokalne vlasti, za nacionalne vlade, te za EU organizacije i tijela. Navedene preporuke šaljem vam u prilogu. Drugi dio konferencije održali smo u Stalnom predstavništvu RH u Brusselsu.
- Dana 18.06. organizirali smo INTEGRA dan povodom Svjetskog dana izbjeglica. U suradnji s Gradskim društvom Crvenog križa Osijek i Udrugom Breza u Galeriji Kazamat organizirali smo izložbu "Create the Change". Izložba je predstavila radove nagrađivanih slovenskih autora Cirila Jazbeca, Matica Zormana, Boštjana Pucelja i Mateja Povše pod nazivom Balkan trails. Fotografije su nastale za vrijeme migrantskog vala 2015. godine te predstavljaju individualni doživljaj svakog autora na trenutno stanje.
- Također smo mogli pogledati izložbu fotografija: "Djeca na balkanskoj ruti" osječkog foto-reportera Marka Mrkonjića koje su nastale za vrijeme izbjegličke krize na području Mađarske, Srbije i Hrvatske. U sklopu izložbe predstavili smo i fotografije koje su nastale kao dio Photovoice aktivnosti projekta INTEGRA te vizuale koji su nastali u sklopu INTEGRA projekta i u kojima se možemo upoznati s arapskom kulturom, pronaći zanimljive recepte arapske kuhinje, upoznati se s poznatim migrantima i sl. Predstavili smo i kreativni alat-strip-sličnosti u različitosti koji prikazuje sličnost između Hrvatskog i Perzijskog jezika.
- Dana 06. prosinca u prostorijama Centra za mir- Osijek održan je sastanak Integracijske grupe dionika na kojem su sudjelovali predstavnici lokalne vlasti i predstavnici udruga. Na sastanku se raspravljalo o provedenim aktivnostima i predstavile predstojeće aktivnosti

projekta „Integracija državljana trećih zemalja putem urbanih partnerstava – INTEGRA“, te o planu razmještaja osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita – Gdje smo danas? Što se promjenilo unazad dvije godine? Što se promjenilo u odnosu na Grad Osijek? Grad Osijek je na navedenom sastanku predstavio projekt Interreg, CENTRAL EUROPE, Arrival Regions koji provodi u partnerstvu s ukupno 14 partnera (lokalnih zajednica i institucija iz 6 EU zemalja). Opći je cilj projekta povećati kapacitete donositelja odluka u ruralnim područjima koja su prethodno bila podložna iseljavanju radi integracije ne EU državljana. U tu svrhu uvode se pristupi koji se temelje na društvenim inovacijama i kojima se pokušava odgovoriti na specifične karakteristike ruralnih područja, testirati i procijeniti mogućnost integriranja i provjeriti dolazi li do željenih rezultata. Sa lokalnim donositeljima odluka uspostaviti će se zajednička metodologija, dodatna edukacija i mogući pristupi rješavanju nastalih izazova. Nadalje, projekt također ima za cilj promjeniti glavnu negativnu perspektivu o migraciji izvan EU. Partneri u REGIJIMA u koje dolaze ne EU državljeni najprije će razmjeniti svoja iskustva i istražiti pristupe i primjenjivu metodologiju koje su druge zemlje testirale. (Njemačka, Italija, Češka, Slovenija, Poljska). Pokazatelji /rezultati projekta će biti model za daljnji razvoj metodologije i modela integracije za Ne- EU državljane. Vezano uz Plan razmještaja osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita, moderatorica sastanka je obavijestila sve da je kontaktirala Centar za mirovne studije koji su članovi Koordinacija organizacija civilnog društva za integraciju izbjeglica u hrvatsko društvo. Prema njihovim saznanjima Plan razmještaja osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita još uvijek nije formalno usvojen iako se već počeo primjenjivati. Prema navedenom Planu do 05.12.2019. godine u Sisku je smješteno 14 obitelji (nešto malo više od 50-tak osoba). Sljedeći po planu je Karlovac (16 obitelji). Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje osigurao je sljedeći broj stambenih jedinica: Sisak 29 stambenih jedinica, Karlovac 16 ; Požega 10; Zagreb 7; Osijek, Slavonski Brod, Duga Resa, Daruvar, Lipik 3; Kotoriba i ostali 1.Uglavnom se radi o obiteljima i osoba iz Resettlementa (transfer iz Turske) ali ima i osoba kojima je odobren azil u Hrvatskoj.

- Predstavnica naše organizacije sudjelovala je na "**GO LOCAL: Supporting regions, cities and rural areas in migrants' integration**" (*Podrška regijama, gradovima i ruralnim područjima u integraciji migranata*) u organizaciji Europske komisije. Konferencija se održala u Bruselsu 02. prosinca 2019. godine. Konferencija je bila usmjerenja na lokalne vlasti iz svih država članica, s naglaskom na one koje obično nemaju pristup EU forumima i EU sredstvima. Gradovi i regije ključni su sudionici u uspostavljanju djetotvornih politika integracije na terenu. Dijalog s lokalnim i regionalnim vlastima prioritet je u radu na integraciji na razini. Konferenciju je otvorio Karl Heinz Lambertz, predsjednik European Committee of the Regions.

II) Projekt Home Away From Home: Best practices in the integration of refugees, asylum seekers and migrants in European societies

Erasmus + projekt **Dom daleko od doma** (*Home Away From Home*) ima za cilj identificirati, analizirati i promicati inovativne pristupe integracije novih građana Europe.

Opći cilj projekta je doprinijeti boljoj integraciji izbjeglica, tražitelja azila i migranata kroz promicanje inovativnih aktivnosti mladih i osnaživanje mladih volontera i stručnjaka koji rade s mladima.

Specifični ciljevi projekta su sljedeći:

1. dokumentirati i širiti najbolje prakse inovativnih pristupa integracije u zajednicu koje su pokrenuli mlađi ili u kojima mlađi igraju važnu ulogu;
2. povećati kapacitete mlađih i onih koji rade s mlađima za potporu integraciji izbjeglica, tražitelja azila i migranata.

Projekt će provoditi sljedeće aktivnosti:

1. Komparativno istraživanje u različitim europskim zemljama o inicijativama za integraciju na razini zajednice u kojima sudjeluju mlađe osobe
2. Razvoj obrazovnih modula za rad na pitanjima integracije te za osposobljavanje mlađih. Glavni cilj ove aktivnosti je stjecanje znanja, vještina i kompetencija za mobilizaciju zajednice oko integracijskih pitanja.
3. Diseminacija - aktivnosti diseminacije će kombinirati elemente rada na *grass-root-u* te širenje informacija putem online platformi i društvenih mreža.

Dugoročno gledano, projektom želimo doprinijeti razvoju održivih strategija za uključivanje izbjeglica, tražitelja azila i migranata u zajednice diljem Europe i pružiti potporu mlađima u stvaranju aktivnog, odgovornog i otvorenog društva.

Naš projektni tim sastoji se od organizacija civilnog društva - Centra za mir, nenasilje i ljudska prava - Osijek (Hrvatska), forumZFD (Njemačka), World of NGOs (Austrija), Tumult (Belgija) i Sveučilišta u Westminsteru (UK). Svi partneri imaju razlike, ali komplementarne kompetencije i iskustvo koje možemo uložiti u projekt i učiti iz njega.

U sklopu projekta izrađen je obrazovni modul za rad s mlađima koji rade s izbjeglicama, migrantima i tražiteljima azila te je izvršena diseminacija istog, kao i prevođenje na nizozemski, hrvatski i njemački jezik. Glavni cilj modula je kapacitiranje mlađih za kreiranje inovativnih pristupa integraciji izbjeglica, migranata i tražitelja azila u europsko društvo, ali i kapacitiranje za izgradnju zajednice, networking i zagovarački rad. Na taj se način mlađi koji rade s gore navedenim skupinama osnažuju i promiče se važnost njihova rada. Modul je objavljen na stranicama projekta, diseminiran putem društvenih mreža, ali i drugih relevantnih kanala – primjerice, objavljen na Euopen Website on Integration.

Isto tako, završeno je pisanje istraživačkog rada postojećih dobrih praksi, stvorenih od strane lokalnih sudionika. Istraživanje analizira primjere dobre prakse integracije kako bi se identificirala i dokumentirala inovativnost dobrih praksi. Isto tako, istraživanje analizira kontekst, faktore uspjeha, kao i procese koji su doveli do integracije. Svi rezultati projekta objavljeni su na stranici projekta: <http://hafh.eu/>

Nadalje, većina projektnih partnera održala je događaje s multiplicirajućim učinkom, a čiji je glavni cilj predstavljanje projektnih rezultata: istraživanja i modula treninga. Centar za mir, nenasilje i ljudska prava, u sklopu događaja s multiplicirajućim učinkom, održao je radionicu Kazališta potlačenih na kojoj su sudionici prošli proces rada na forum predstavi, s temom problema s kojima se susreću pri radu s pitanjima migracija i integracije. Osim toga, projektni rezultati su predstavljeni na izložbi „Create the Change“, povodom Svjetskog dana izbjeglica, u suradnji s Gradskim društvom Crvenog križa Osijek i Udrugom Breza u Galeriji Kazamat.

Projekt Home Away from Home razvio je iznimnu sektorskiju suradnju ponajprije sa svojim projektnim partnerima ForumZFD-om iz Njemačke, Tumultom iz Belgije, Sveučilištem u Westminsteru iz

Ujedinjenog Kraljevstva te The World of NGO's kroz zajedničku provedbu projekta i svih njegovih aktivnosti. Nadalje, projekt HAFH ostvario je iznimnu suradnju sa Centrom za mirovne studije, Isusovačkom službom za izbjeglice, Volonterskim centrom Osijek, Dokkicom, Inicijativnom studenata za izbjeglice, a sve kroz međusobnu komunikaciju o relevantnom izbjegličkom pitanju te kroz sudjelovanje navedenih udruga u istraživanju koje je sastavni dio samog projekta, kao i u aktivnostima prikupljanja i diseminacije projektnih rezultata. Projektom Home Away from Home uspostavljena je suradnja i sa brojnim drugim organizacijama iz EU kroz studijske posjete i partnerske sastanke na kojima su predstavnici partnerskih organizacija imali priliku sudjelovati u raspravama i susretima s predstvincima istih organizacija čime su proširili mrežu svojih suradnih odnosa.

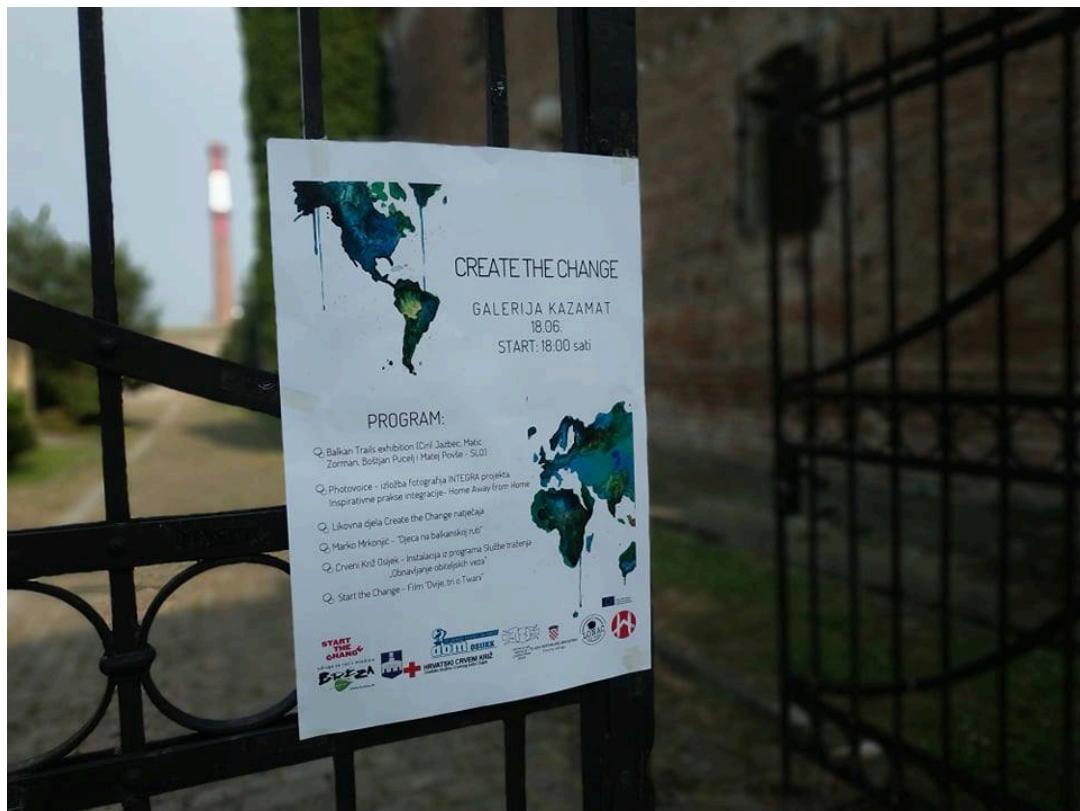
2. Promocija

Sudjelovanje na različitim konferencijama, seminarima i sl. korišteno je kao prilika za **promociju djelovanja** Centra za mir – Osijek, putem prijenosa iskustava i razmjene informacija s predstvincima drugih OCD-a i institucija, te putem distribucije naših publikacija. Spomenut ćemo samo važnije:

- sudjelovanja na European Seminar "School Communities in Action" u Briselu 26.8.2019.g.
- sudjelovali smo na konferenciji "GO LOCAL: Supporting regions, cities and rular areas in migrants "integration"-Podrška regijama, gradovima i rularnim područjima u integraciji migranata u Bruxellesu 4.12.2019.g.
- sudjelovanje na treningu za predstavnice/ke OCD-a o pristupu i postupanju sa žrtvama zločina iz mržnje 22.11.2019.g.

- Sudjelovali smo na okruglom stolu pod nazivom "Pravo na djelotvornu pravnu zaštitu kroz sustav podrške žrtvama i svjedocima i primarnu pravnu pomoć" na Ekonomskom fakultetu u Osijeku 22.11.2019.g.
- Sudjelovali smo na dvodnevnoj međunarodnoj konferenciji "Youth for human Rights" – Mladi za ljudska prava, u organizaciji estonske Nacionalne agencije za Erasmus+ u Tallinnu.
- European Web Site on Integration – Croatia objavio je info o našem projektu #NTEGRA.
- Centar za mir, nenasilje i ljudska prava u suradnji s Centrom za mirovne studije održao je Panel raspravu o Sustavu besplatne pravne pomoći te obilježio 10 godina od početka primjene Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći.
- 18. lipnja 2019.godine Centar za mir, nenasilje i ljudska prava obilježio je INTEGRA dan u sklopu izložbe "Create the Change" povodom Svjetskog dana izbjeglica u suradnji s Gradskim društvom Crvenog križa Osijek i Udrugom Breza.
- U sklopu projekta Home Away from Home, razvijen je i objavljen obrazovni modul s ciljem stjecanja znanja, vještina i kompetencija za mobilizaciju zajednicu oko integracijskih pitanja.
- U sklopu projekta Integracija državljana trećih zemalja na temelju urbanih partnerstava – INTEGRA, izradili smo "Plan lokalne integracije u gradu Osijeku" u participativnom procesu u okviru radionice integracijskog laboratorija, koju su vodili doc.dr.sc. Goranka Lalić Novak s Katedre za upravnu znanost Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i doc.dr.sc. Teo Giljević s Katedre za upravnu znanost Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagreb.
- radni sastanak s direktorom FRA (Fundamental Rights Agency), Michaelom O'Flahertyem U ORGANIZACIJI Ureda za ljudska prava
- učešće na radnom sastanku s direktoricom CONCORD-a, Tanja Cox i članicama CROSOL-a te operativnog planiranja radionice u Osijeku 21.2.2019.
- sudjelovanja na sastanku Hrvatske mreže za suradnju na Euro-Mediteranu te prvoj tematskoj raspravi u Primoštenu od 10.-12. travnja 2019.
- sudjelovanje na INTEGRA danu održanog 10-11.6.2019 u Komitetu Regija EU i Stalnom predstavništvu RH pri EU
- sudjelovanja na European Seminar "School Communities in Action" u Briselu 26.8.2019.g.
- sudjelovanje na savjetovanju s dionicima iz civilnog društva u sklopu razvoja programa Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj 21.5.2019. u Zagrebu
- predstavljanje prioriteta CROSOL-a za EU predsjedanje veleposlanstvima akreditiranim u RH u Kući Europe u Zagrebu 13.9.2019.
- sudjelovanje na Konferenciji "Civilno drustvo 2030.:HR-EU_Mediteran od 23.-25. listopada 2019.
- sudjelovanje i organizacija seminara A day without the EU u Organizaciji European House u Osijeku 6.11.2019.
- sudjelovanje na završnoj radionici projekta Eu4Myregion u Budimpešti 12. i 13.12.2019
- Tijekom cijele 2019.godine sudjelovali smo u radu platforme CROSOL te Zaklade SOLIDARNA.

3. Provedbe usluga u cilju održivosti

Model samofinanciranja koji smo provodili tijekom izvještajnog razdoblja se sastoji prihoda od priručnika i publikacija (kroz donacije), redovnih godišnjih priloga Prijatelja mirovne Nagrade „Krunoslav Sukić“ i razvoju Fonda „Krunoslav Sukić“. Kako Centar za mir-Osijek nije orientiran na razvijanje komercijalnih usluga koje bi zahtijevale preusmjeravanje kapaciteta organizacije u aktivnosti samofinanciranja, u Statutu organizacije nemamo registriranu gospodarsku djelatnost.

4. Partnerstva, mreže, koalicije

Sukladno misiji i strategijskim prvcima Centra za mir, naša su nastojanja na međusektorskoj suradnji usmjereni prvenstveno na javni sektor.

- U području djelovanja programa Ljudska prava i vladavina prava surađujemo s Ministarstvom pravosuđa, Pučkom pravobraniteljicom i posebnim pravobraniteljstvima, Uredom za udruge i Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH, Hrvatskom odvjetničkom komorom, Pravnim fakultetom u Zagrebu; Centrima za socijalnu skrb vezano uz rješavanje prava korisnika socijalne skrbi i obiteljsko-pravnom zaštitom; Ministarstvom unutarnjih poslova, Državnim uredom za obnovu i stambeno zbrinjavanje s mrežom ureda po županijama, Veleposlanstvom BiH u Zagrebu i Konzulatom Republike

Srbije u Vukovaru u rješavanju statusnih prava, prava na obnovu i stambeno zbrinjavanje povratnika/izbjeglica, Uredom državne uprave osječko-baranjske županije. Ostvarili smo suradnja s Policijskim upravama Osječko-baranjskom i Vukovarsko-srijemskoj županiji.

- U području izgradnje mira i kulture nenasilja CZM surađuje sa osnovnim i srednjim školama, univerzitetima (Sveučilište u Gothenburgu u Švedskoj, Autonomno sveučilište u Barceloni, Španjolska)0, Zakladem Evens iz Belgije, znanstvenicima, lokalnom samoupravoma (grad Osijek i Grad Daruvar)
- Projekt Home Away from Home razvio je vrlo dobru suradnju s Ministarstvom unutarnjih poslova Republike Hrvatske u pogledu razmjene informacija o migrantskom pitanju.
- Kroz projekt Integracija državljana trećih zemalja putem urbanih partnerstava – INTEGRA ostvarili smo suradnju s Gradom Osijekom i Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske koji su podržali provedbu ovog projekta sudjelovanjem na odgovarajućim projektnim aktivnostima. Također smo ostvarili suradnju i sa: Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, Centrom za pružanje usluga u zajednici Klasje, Domom za odgoj djece i mladeži, Osječko-baranjskom županijom koji su aktivno sudjelovali na našim fokus grupama.
- Kroz projekt „Monitoring suđenja za ratne zločine – regionalna suradnja“, UNDP-ovog Regionalnog projekta o ratnim zločinima (RWC) ostvarili smo suradnju s ŽDO u Osijeku, Županijskim sudom u Osijeku, Pravosudnom akademijom pri Županijskim sudom u Osijeku, Uredom za podršku žrtava i svjedoka pri Županijskim sudom u Osijeku, Udrugom za podršku žrtvama i svjedocima u Vukovar.

Sektorsku suradnju smo ostvarili slijedećim udrugama, mrežama i koalicijama:

- Osim partnerske suradnje na provedbi pojedinih projekata, sektorskiju suradnju ostvarujemo kroz formalne (npr. CROSOL) i neformalne oblike umrežavanja (npr. Platforma 112, neformalna anti-diskriminacijska mreža), koordinacija udruga pružatelja besplatne pravne pomoći s kojima surađujemo u području zagovaranja za promjene/donošenje zakonodavnih okvira/javnih politika kojima se uređuju ljudska prava te praćenja njihove primjene. Na provedbi pojedinih projekata surađujemo s Centrom za mirovne studije, Mirovnom grupom Oaza Beli Manastir, Općinskim društvom Crvenog križa Darda itd. Također smo članica neformalne regionalne mreže koja okuplja pružatelje besplatne pravne pomoći iz zemalja regije BIH, Crna Gora, Kosovo i Srbija. Na rješavanju pojedinačnih slučajeva surađujemo s udrugama iz BIH, Crne Gore i Srbije (Vaša prava BIH, Praxis Beograd, Grupa 484, Pravni centar Podgorica. Uspostavili smo i ostvarena suradnju s romskim udrugama/vijećima/predstavnicima romske nacionalne manjine u OBŽ i VSŽ na suorganiziranju tribina i na konkretnim slučajevima stranaka.
- Kroz provedbu projekta “Učešće zajednice za mir” ostvarujemo i razvijamo suradnju s projektnim partnerima Sveučilište u Barceloni (Španjolska), Arc Resolutions (Ujedinjeno Kraljevstvo), Place Identity GR – Clusters (Grčka) i Zaklada Evens (Belgija).
- Sve naše aktivnosti i dugoročne programe iz područja izgradnje mira i kulture nenasilja provodimo kroz suradnju koje prerasta u partnerske projekte lokalno, nacionalno i međunarodno. Mi vidimo da je partnerstvo to koje nam je omogućilo razvijati koncept i program mirotvorna škola jer unosi razlučite aspekte i ekspertize u području mirotvorstva te trenerske kompetencije. Na isti način gradimo partnerstva i suradnju na razini Europe. Naši višegodišnji partneri su Centar za medijaciju - Msvidjet, ALD.Osijek, Udruga Auxilium, udruga Pobjede, Europski dom Vukovar, Arc Resolutions (Ujedinjeno Kraljevstvo), Place Identity GR – Clusters (Grčka), Psihopedagoški centar za mir, Milano i Koalicija za edukaciju za mir, Francuska.
- Projekt Home Away from Home razvija iznimnu sektorskiju suradnju ponajprije sa svojim projektnim partnerima ForumZFD-om iz Njemačke, Tumultom iz Belgije, Sveučilištem u

Westminsteru iz Ujedinjenog Kraljevstva te The World of NGO's kroz zajedničku provedbu projekta i svih njegovih aktivnosti. Nadalje, projekt HAFH ostvaruje iznimnu suradnju sa Centrom za mirovne studije, Isusovačkom službom za izbjeglice te Volonterskim centrom Osijek kroz međusobnu komunikaciju o relevantnom izbjegličkom pitanju te kroz sudjelovanje navedenih udruga u istraživanju koje je sastavni dio samog projekta, kao i u aktivnostima prikupljanja i diseminacije projektnih rezultata.

- Projekt INTEGRA provodimo u partnerstvu s Udruga za razvoj Sofija – Sofija, Bugarska, (vodeći partner) Zaklada RiskMonitor - Sofija, Bugarska, Centar za integraciju Prag - Prag, Češka, Istraživački centar za sigurnost i zločine – Italija, ETP-Slovakia - Košice, Slovačka. Suradnju smo također ostvarili i s lokalnim udrugama, i to: Volonterski centar Osijek, Udruga Breza, Crveni križ Osijek, Agencija za lokalnu demokraciju, Centar za nestalu i zlostavljanu djecu, koje se također bave ovom problematikom i koje su se aktivno uključile u provedbu aktivnosti ovog projekta.

5. Ljudski i finansijski resursi

Tijekom 2019. godine, prosječan broj zaposlenika je bio 9, dok je krajem godine bilo uposleno 8 osoba na sljedećim radnim mjestima: izvršni direktor, pravna savjetnica, voditeljica finansijskih poslova, voditeljica projekta, administratorica projekta, asistentica na projektu, tajnica i administratorica web stranice.

U provedbi aktivnosti angažirali smo i 2 vanjska suradnika (za poslove vođenja radionica).

Tijekom izvještajnog razdoblja u rad Centra za mir-Osijek bilo je uključeno 38 volontera koji su ukupno odradili 1886 volonterskih sati.

Tijekom izvještajnog razdoblja 12 je donatora podržalo naš rad u ukupnom iznosu od 1.175.229 kn, dok je u istom razdoblju za realizaciju svih aktivnosti utrošeno ukupno 1.145.553 kn (u prilogu je finansijski izvještaj).

Većina prihoda je ostvarena od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija, slijede prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba, prihodi od donacija iz državnog proračuna, te prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne samouprave.

Tijekom izvještajnog razdoblja napisano je i poslano (samostalno ili u partnerstvu) 12 projekata, od čega je 8 odobreno.

Financijski izvještaj 2019. godine

Bilanca

Aktiva

Nefinancijska imovina	522.834
Financijska imovina	212.259
Ukupno aktiva	735.093

Pasiva

Obveze	431.110
Vlastiti izvori	303.983
Ukupno pasiva	735.093

Izvještaj o prihodima i rashodima

Prihodi 2019. godina

Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	41.486
Prihodi od prodaje roba	41.486
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	250
Članarine	250
Prihodi od imovine	1.194
Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	1.176
Ostali prihodi od finansijske imovine	18
Prihodi od donacija	1.119.581
Prihodi od donacija iz državnog proračuna	357.421
Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	525.785
Prihodi od trgovачkih društava i ostalih pravnih osoba	234.625
Ostali prihodi od donacija	1.750
Ostali prihodi	12.718
Prihodi od refundacija	12.718
UKUPNO PRIHODI	1.175.229

Rashodi 2019. godina

Rashodi za zaposlene	560.651
Plaće	481.245
Doprinosi na plaće	79.406
Materijalni rashodi	435.715
Naknade troškova radnicima	128.079
Naknade osobama izvan radnog odnosa	120.486
Rashodi za usluge	134.836
Rashodi za materijal i energiju	27.509
Ostali nespomenuti materijalni rashodi	24.805
Rashodi amortizacije	28.114
Finansijski rashodi	11.527
Kamate za primljene kredite i zajmove	1.859
Ostali finansijski rashodi	9.668
Donacije	

	103.845
Tekuće donacije	103.845
Ostali rashodi	5.701
Ostali nespomenuti rashodi	
UKUPNO RASHODI	1.145.553

Izvještaj pripremio

Angel Čabarkapa
Izvršni direktor